

سوالات درس چهارم منطق دهم

سوالات صحیح ، غلط:

صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را تعیین کنید:

- 1 (نام دیگر تعریف لغوی " تعریف مصداقی " است.
- 2 (در تمامی علوم از اصطلاحات تخصصی خاصی استفاده می شود که نیاز به تعریف دارند.
- 3 (اگر در تعریف انتشارات ، بگوییم انتشارات مانند انتشارات مدرسه ، تعریف لفظی انجام داده ایم.
- 4 (یادگیری تعریف و قواعد آن ، ما را از خطاهای واقعی و مغالطات دور می کند.
- 5 (گاهی اوقات ریشه ی اصلی اختلافات ، ناشی از مشخص نبودن مفاهیم و نداشتن تعریفی دقیق از آنها است.
- 6 (تعریف مصداقی است.) تعریف باید تمامی مصادیق آن مفهوم را در بر بگیرد و به اصطلاح جامع افراد باشد.
- 7 (به ترکیب کردن مجموعه ای از تصورات مجهول که باعث کشف تصویری معلوم می شود تعریف می گویند.
- 8 (یادگیری تعریف و قواعد آن ما را از خطاهای واقعی و مغالطات دور می کند.
- 9 (اگر بخواهیم به طور مثال (هوش) را تعریف کنیم نمی توانیم به روش تعریف مصداقی تعریف کنیم.
- 10 (تعریف یک چیز با استفاده از خودش را تعریف دوری می نامند که تعریفی درست بشمار می آید.

سوالات جای خالی:

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید :

- 1) تعریف جزیره ، به " قطعه زمینی که آب آن را احاطه کرده است " تعریف ..... است.
- 2) تعریف باید دوری نباشد یعنی ،.....
- 3) در این شیوه، از لغات و اصطلاحات مترادف و آشنا برای شنونده استفاده می شود و به آن تعریف ..... گفته می شود.
- 4) تعریف باید جامع باشد یعنی .....
- 5) در تعریف به مفاهیم عام و خاص ، در باره ی آن مفهومی که دایره ی مصادیقش نسبت به مجهول عام تر است ، می توانیم بگوییم ، .....
- 6) تعریف به مفاهیم عام و خاص نوعی تعریف ..... است.
- 7) تعریف جیوه به فلزی که در مای طبیعی مایع است تعریف ..... است.
- 8) تعریف نباید بیشتر از معرف (اعم) باشد زیرا در اینصورت ..... نیست و تعریف نباید کمتر از معرف (اخص) باشد زیرا در اینصورت ..... نیست.
- 9) هرگاه به ذکر نمونه ها یا تصاویری از مصادیق واژه مورد نظر پرداختیم تعریف به ..... است.
- 10) اگر دو مفهوم به گونه ای باشند که هیچ مصداق مشترکی نداشته باشند ، میان آنها نسبت ..... برقرار است.
- 11) تعریف یک شیء به خود را تعریف ..... می نامند که نوعی تعریف ..... به شمار می آید.
- 12) تعریف باید تمامی مصادیق آن مفهوم را در بر بگیرد یا به اصطلاح ..... باشد.
- 13) اگر در تعریف هلال ماه بگوییم گوشواره آسمان این تعریف ویژگی ..... را ندارد.
- 14) تعریف یک چیز با استفاده از خودش را ..... می نامند.
- 15) در شیوه ای که از لغات و اصطلاحات مترادف و آشنا برای شنونده استفاده می شود به آن تعریف ..... نیز می گویند.

16) در تعریف به مثال ، به ..... یا ..... از مصادیق واژه مورد نظر یا موارد شبیه به آن می پردازیم.

17) هدف از تعریف کردن شناساندن ..... و ..... برای شنونده است.

سوالات جور کردنی :

1) موارد سمت راست را با موارد سمت چپ انطباق دهید.

1) تعریف به سلسه ی اوصاف   الف) تعریف به حد

2) تعریف لفظی   ب) تعریف به تشبیه

3) تعریف به مثال   ج) تعریف لغوی

د) تعریف تحلیلی

2) موارد سمت راست را با موارد سمت چپ انطباق دهید.

1) آب : عنصری است که از اکسیژن وهیدروژن تشکیل شده است.   الف) تعریف به مثال

2) فردوس : باغ ، بستان ، بهشت.   ب) تعریف لغوی

3) زمین : سیاره ای است شبیه توپ.   ج) تعریف به اوصاف

4) پنگوئن : پرنده شناگر راست قامت.   د) تعریف به عام و خاص

سوالات تشخیصی :

1) نوع تعریف های زیر را مشخص کنید.

1-1) وسائل ارتباط جمعی : وسایلی همچون رادیو ، تلویزیون

1-2) حیوان : به اسب و سگ وگره حیوان می گویند.

- 1-3) انسولین : دارویی برای درمان بیماری دیابت
- 1-4) گیاه : جسم دارای رشد و نمو
- 1-5) انسان : حیوان دارای تفکر است.
- 1-6) بهمن : نام یکی از فرشتگان اسلامی آسمانی در دین ایران باستان و نام یازدهم سال خورشیدی .
- 1-7) (سوبسید : یارانه
- 1-8) گیلاس : میوه ای مانند آلبالو
- 1-9) بایر : خشک و بی حاصل
- 1-10) (قرآن کتاب آسمانی نازل شده بر پیامبر (ص) .
- 1-11) کلیسا : ساختمانی که مسیحیان مراسم دعا و عبادت را در آن برگزار می کنند.
- 1-12) جمادات موجودات بی جان مانند سنگ، شیشه ، خاک

2) اشکال تعریف های زیر را مشخص کنید.

- 2-1) مثلث : شکل دارای سه ضلع قائم الزاویه
- 2-2) علم : حقیقتی همچون نور
- 2-3) زرافه : حیوان
- 2-4) مصاحبه تلویزیونی : نوعی مصاحبه با افراد مختلف که در تلویزیون پخش می شود.
- 2-4) سیب : نوعی میوه درختی به رنگ قرمز
- 2-5) زمین : سیاره ای است که به دور خورشید می حرخد .
- 2-6) زمان: امری که با ساعت سنجیده می شود.
- 2-7) قارچ : گیاه خوردنی است.
- 2-8) عقل : اول صادرزلی

9-2) حرکت مکانی : از انتقال شیء از مکانی به مکان دیگر

10-2) امتداد: بعد مفطور در اجسام را گویند

11-2) قیمتی: ثمین

سوالات چهار گزینه ای :

گزینه مناسب را انتخاب کنید :

1) نام دیگر تعریف مصداقی چیست ؟

الف (تعریف به مفهوم عام

ب) تعریف به مثال

ج (تعریف به تشبیه

د) ب و ج

2) والدین برای آموختن الفاظ و مفاهیم جدید به کودکان خود از کدام روش استفاده می کنند؟

الف (تعریف لغوی

ب (تعریف تحلیلی

ج (تعریف مصداقی

د) تعریف عام و خاص

3) هرگاه "مثلث را به شکلی که سه ضلع مساوی دارد" و "انسان را به حیوانی که دارای تمدن است تعریف

کنیم "تعریف ما به ترتیب کدام گزینه است ؟

الف) مانع ، جامع

ب (جامع ، مانع

ج (مانع ، مانع

د) جامع ، جامع

سوالات کوتاه پاسخ:

1) تعریف تحلیلی چند نوع است ؟ نام ببرید.

2 (تعریف به مثال را در تعریف های زیر مشخص کنید.

الف) گیلاس : میوه ای شبیه به آلبالو

ب) اسب : حیوان شیهه کشنده

3) تعریف قله ، به نوک کوه چه نوع تعریفی محسوب می شود؟

- 4) کدام روش تعریف ، نیازمند دسته بندی ویژگی هاست ؟
- 5) تعریف به مثال چه نام دیگری دارد؟
- 6) تعریفی که در آن از کلمات مترادف یا آشنا برای شنونده استفاده می شود چه نوع تعریفی است؟
- 7) داشتن یک تعریف درست از مفاهیم چه مزایایی دارد ؟ (دو دلیل)
- 8) چه اشکالی در تعریف "طوطی : حیوان سخنگو" وجود دارد ؟
- 9) اگر در تعریف "درخت سیب بگوییم :درختی که میوه دارد "چه ایرادی به این تعریف وارد است؟
- 10) چه اشکالی در تعریف سیاه رنگ مشکی است وجود دارد ؟
- 11) تعریف تحلیلی به چند روش انجام می شود نام ببرید ؟
- 12) نام دیگر تعریف به مثال چیست؟
- 13) یک مفهوم را بنویسید که در آن سه نوع از انواع تعریف استفاده شده باشد.
- 14) شرایط تعریف صحیح را نام ببرید.

سوالات تشریحی :

- 1) شرایط یک تعریف صحیح چیست ؟ نام برده توضیح دهید.
- 2) اگر در یک تعریف اوصاف مختلف یک امر را بیان کنیم ،از چه تعریفی استفاده کردیم توضیح دهید.
- 3) از شرایط تعریف واضح بودن را با ذکر مثال توضیح دهید.

گروه فلسفه و منطق ، مناطق 9و11 شهر تهران